

CONV 294/02

WG VIII 6

NOTE

fra: sekretariatet
til: Arbejdsgruppe VIII vedrørende Forsvar
Vedr.: **Referat af mødet den 23. september 2002**

Resultat af drøftelserne

1. Indlæg fra Javier Solana, højtstående FUSP-repræsentant, efterfulgt af en udveksling af synspunkter
 - Den højtstående repræsentant opridsede baggrunden for udformningen af en europæisk sikkerheds- og forsvarspolitik. Der havde gennem længere tid været et udtalt ønske hos offentligheden om, at Europa skulle påtage sig et større ansvar for sin sikkerhed, og der var derfor omfattende støtte til ESFP. Uden for Europa nærede man også mange steder et ønske om, at EU i højere grad skulle tage del i krisestyring. De strukturer for beslutningstagning, der var nødvendige for at gøre ESFP operationel, var nu på plads, og arbejdet med at sikre, at den nødvendige militære kapacitet er til rådighed for EU, videreføres. Han skitserede det mål, som EU selv havde sat sig i Helsingfors i 1999, og anførte, at der var sket betydelige fremskridt siden da, men at der stadig var områder, hvor en yderligere indsats var påkrævet. Dette indebar i nogle tilfælde øgede udgifter til forsvar; det indebar også mere arbejde med at forbedre samarbejdet på forsvarsmaterielområdet. En færdiggørelse af ordningerne for adgang til NATO's aktiver og kapaciteter var ligeledes et vigtigt mål, der endnu ikke var nået. Hvad konventet angik, var det vigtigt, at alle nye forslag lader de fremtidige muligheder stå åbne samtidig med, at der tages hensyn til de forskellige situationer og grader af følsomhed i medlemsstaterne.
 - Under drøftelserne spurgte en række medlemmer af arbejdsgruppen den højtstående repræsentant om, hvordan der kan gøres yderligere konkrete fremskridt med hensyn til kapacitet, og hvilke muligheder der foreligger for en yderligere styrkelse af samarbejdet inden for ESFP. Flere understregede, at ESFP's fremtid frem for alt afhænger af den politiske vilje. Vigtigheden af at sikre kompatibilitet med NATO blev fremhævet ligesom vigtigheden af at sikre en aftale, der giver adgang til NATO-aktiver. Der blev stillet spørgsmål om kandidatlandenes fremtidige rolle i ESFP, om Kommissionens rolle og om de forskellige holdninger i de nationale parlamenter.

- Den højtstående repræsentant var enig i, at fremskridtene afhænger af, at der sikres tilstrækkelig politisk vilje. Men generelt var der støtte i den offentlige opinion, og det gælder om at følge op herpå. Det kunne overvejes i fremtiden at give ESFP tilstrækkelig operationel fleksibilitet til, at der for eksempel bliver mulighed for aktion inden for rammerne af en "koalition af dem, der ønsker det". Med hensyn til kapacitet ville et samarbejde på forsvarsmaterielområdet føre til større omkostningseffektivitet på lang sigt, selv om medlemsstaterne i mellemtiden skulle være villige til at tage øgede forsvarsudgifter op til overvejelse. Hovedformålet var at tilpasse Europas væbnede styrker (som indtil for nylig havde været opbygget med henblik på kollektivt forsvar), således at de kan deployeres uden for deres område; dette indebærer udvikling af tilstrækkelige nye kapaciteter, navnlig inden for transport, kommunikation og logistisk støtte. Kandidatlandene havde også behov for tilpasning og i visse tilfælde for en nedskæring af antallet af væbnede tropper, selv om dette også medførte omkostninger på kort sigt. Forholdet til NATO var vigtigt, og man ville fortsætte bestræbelserne for at løse de udestående spørgsmål om adgang til NATO's kapaciteter. Men NATO's ansvar for det kollektive forsvar forblev et særskilt anliggende, der var adskilt fra EU's. Krisestyring omfattede også civile instrumenter, og Kommissionen havde derfor en vigtig rolle at spille som leverandør af nogle af disse instrumenter.

2. Den europæiske forsvarsindsats: de nødvendige militære kapaciteter set i relation til målene

General Schuwirth, generaldirektør for EU's Militærstab, gjorde over for arbejdsgruppen kort rede for de hidtidige fremskridt inden for ESFP med hensyn til strukturer, koncepter og mere specifikt kapaciteter. Arbejdet med kapaciteter havde nødvendigvis hidtil været baseret på basisscenarier i mangel af konkrete operationelle krav. Arbejdet med at gennemføre de overordnede mål havde indtil videre ført til en bekræftelse af, at kapaciteterne fandtes, men at der var en række mangler. Nogle af disse mangler var opstået, fordi de eksisterende kapaciteter ikke var blevet tilbudt; andre var derimod egentlige mangler, som skulle afhjælpes. En række initiativer var allerede undervejs, bl.a. Airbus-projektet vedrørende transportfly til tung last. En yderligere indsats var nødvendig navnlig med hensyn til samarbejde om forskning og udvikling samt indkøb. Eksemplerne, der påviste betydningen af fælles løsninger, omfattede luft-tankning og kommunikationssystemer. Hvad forholdet mellem EU og NATO angik, var det vigtigt at notere sig, at begges kapaciteter i det væsentlige hidrørte fra de samme styrker. Der var derfor samme interesse om fælles tilgange.

Under drøftelserne blev spørgsmålet om fastlæggelse af kriterier for deltagelse i et tættere sikkerhedssamarbejde rejst. Man kom også ind på spørgsmålet om scenarier (Petersberg eller mere vidtgående) ligesom spørgsmålet om troppetyper (værnepligtige eller ikke). General Schuwirth understregede, at udgiftseffektivitet må være et element, der skal indgå i overvejelserne vedrørende kriterierne. De mulige scenarier inden for rammerne af det overordnede mål omfattede i øjeblikket alt bortset fra kollektivt forsvar. Med hensyn til tropper bestående af værnepligtige var det store spørgsmål, på hvilket grundlag de skulle udvælges til egentlige operationer.

Formanden konkluderede, at mødet havde været nyttigt, idet det havde givet gruppen lejlighed til at tage en række vigtige emner op, der specifikt vedrører kapacitet, navnlig spørgsmålet om, hvordan man sikrer den nødvendige politiske vilje, eventuelle kriterier for deltagelse i det fremtidige samarbejde samt omfanget af opgaverne under ESFP.

3. Eventuelt

Formanden meddelte, at det næste møde ville finde sted den 4. oktober og ville dreje sig om forsvarsmaterielspørgsmålet. En række eksperter var indbudt for at indlede drøftelserne.
